

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket
csak ismert kezekről fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A boldogulás alapföltételei.

A szülők legfőbb óhaja gyermekeiket úgy nevelni, hogy azok nagy korukban boldoguljanak. Nagyon helyes ezen elv. Csakhogy kevésnek sikerül e cél; mivel vagy nem ismerik, vagy pedig félreismerik a boldogulás egyszerű eszközeit. Nem ismerik? Hát a boldogulás főeszköze nem a pénz, a vagyon? Nem szeretjük-e meg pénzen mindent, még a boldogságot is?

Nem! A pénz az egyén kezében csak kényelmi és hatalmi eszköz. Előnyt nyújt, azonban arra, hogy a szülők óhajának a gyermeknevelésben megfeleljen, nem alkalmas.

Hát a rang, rokonság, ismeretség? Ennek megszerzése és birtoklása nem-e fő kellék a boldogulásnál?

Nem! Jó támasztékok ugyan a társadalomban és meglehet, halálunkig is, de az életcélnak nem felelnek meg. És ha idő előtt megvonatik a támaszték, nem-e fog beállani a családi „krach“? Előnynek előny, az igaz; azonban nem eszköz a boldogulásra.

Ezek félreismert eszközök, melyek teremthetnek az egyének állapotot, gyakran irigyelni való állapotot, azonban a haladásra nem elég kitartó és nem elég egyszerű eszközök.

Kérdés már most, melyek azok az egyszerű eszközök a haladásra, a biztos, fokozatos elismeréssel kísért haladásra? A boldogulás vagyis a szemléletmást és fokként való haladás valamely cél felé, tehát az ily értelemben vett boldogulás eszközeit az egyén lelki tulajdonai kell, hogy tegyék, hogy azokat tőle senki el ne rabolhassa, mint a nagy vagyont; hogy azzal ne kelljen fukarkodnia, mint a pénzzel; hogy azokat senki el ne vehesse, mint a rangot; hogy azok el ne tagadhassák őt, mint a rokonok; hogy végül a támogatást meg ne vonhassák tőle, mint az ismerősek és jóakarók.

Tehát nem külső, hanem belső tulajdonok. Még pedig olyanok, melyek mélyen rejtve vannak, de amellet világosan láthatók; amelyek alapul szolgálnak a léleknek és mégis fenn ragyognak, mint a torony aranygombja; melyeket a többség mellékes dolognak tart, holott fődolognak veendő; amelyek mustármagocskák s belőlük mégis hatalmas, terebélyes fák származnak.

Es emellet igen egyszerűek ezen eszközök, úgy, hogy azt hinné az ember, a kunyhó lakójának való, holott épen a paloták lakói sem tudnak nélkülök ellenni. Mik ezek?

Az első, ami nélkül jóra való anya lányát a házból ki nem bocsátja: a tisztaság. Nagyon egyszerű dolog ez és mégis! Ki merné állítani, hogy nélküle valaki boldogulhat a társadalomban?

A második amannál is közönségesebb, bár nélküle semmi szép, semmi nagy nem létesülhet, fenn nem állhat: a rendesség. Oly egyszerűnek látszik ez is! És mégis mennyi mindentől van összerakva e fogalom: rendesség! Benne van a szorgalom, az igyekezet, a kötelességérzet, a becsületérzet. Rendesség! Nélküle csak megtűrik az embert, de nem sokáig és mellőzik, mint nem életrevaló, bomlasztó társadalmi elemet.

A harmadik az engedelmesség; a negyedik az illem. Mindkettő hatalmas kalapács azon műhelyben, amelyben az ember a maga szerencsés-jét szokta kovácsolni.

Tapasztalt ember első pillanatra megismeri az egyének életre valóságát. Megjelenésök, fellépésök szövik az első szálát a figyelő ítélethez. Tisztaság és illem kelti a szemlélőben a vonalmat és bizalmat, hiányuk pedig az undort vagy közömbösséget. Tisztaság- és illemtudással reményt táplálhatunk, hogy hiába nem teszünk lépéseket; mivel az ellenfélben is remény támad, hogy talán nem fog csalódni bennünk.

Ha már most engedelmesség és rendesség csatlakozik az előbbi tulajdonokhoz, az ily egyének iránt való vonzalom szívóssá, a bizalom megrendíthetlenné válik.

A boldogulás után minden kapu megnyílik, minden akadály elhárul, minden befolyásos egyén szívesen segít utat egyenetni és a hatalmas örömmel védelmezik bennünket az irigység és rágalom versenyései ellen.

Csakhogy ezen egyszerű eszközeit a boldogulásnak nem lehet pénzen vásárolni, nem lehet nyerni az élet lutriján, nem lehet ajándékba kapni, nem lehet másra átruházni pártfogás és rokonság révén; rendszerint nem is lehet, vagy csak kis mértékben lehet örökölni a szülőktől.

Ezen eszközöket az egyének meg kell szereznie hosszas, fáradságos gyakorlás után. Fáradságos igaz, de nem nehéz! Nem nehéz, az is igaz, de mégis csak mások segítségével. Mások segítségével, tagadhatatlan, azonban nem kell hozzá idegenek segítsége. A szülőktől függ minden.

Nekik lévén főhajuk gyermekeik boldogulása, tehát nekik is feladatuk, kötelességük a gyermek kezébe adni, lelkébe ültetni a boldogulás eszközeit. Lelkükbe ültetni? Kezükbe adni? Annyit sem kell tenniök, csak segíteniök kell őket, hogy gyakorolják magukat azokban, amik nekik egykoron eszközül fognak szolgálni a boldogulásra. Mert a gyermekek maguk is megtesznek mindent szívesen, hogy boldoguljanak valamiben, csak legyenek jó utra terelve, hogy el ne tévedjenek, célt ne veszítsenek.

Es miként segédkezzenek a szülők gyermekeik boldogulásának előkészítésében? Tanítással? Intéssel? Fenyegetéssel? Büntetéssel?

Egyikkel sem. A büntetés elkedvetlenít, de nem javít. A fenyegetés megfélemlít, de a rossz hajlamot nem fojtja el. Az intés figyelmeztet, de nem térít jobb utra. A tanítás, ha csak szavakból áll, hiábavalóság a gyermekésznél, azon korban, melyet nekünk szem előtt kell tartanunk.

Csak egy mód segít, csak egy vezet célhoz: a szoktatás, a szófecsérlést kerülő szoktatás.

Ha a kisded testéről, ruhácskájáról, környezetéről minden legesekélyebb piszkot, szennyet

A „Zalamegye“ tárcája.

Költőverseny.

Egy bátran unalmasnak nevezhető estén megunván unatkozni, oda szóltam a sercegő selmeciből becsülettel pöfékelő lakótársamhoz:

- Hé-kás!
- A megszólított szétfújta az előtte gomolygó füstöt, hogy valamit lásson, azután visszaszólt:
- No!
- Van egy jó eszmém!
- Mi?
- Mérkőzzünk meg!
- Rám nézett, s tekintetét, melylyel végigmért, nem mondhatnám éppen hízolgónak.
- Már mint mi ketten?
- Nos?!
- Jó, ha úgy tetszik, nem bánom — és vetkőzni kezdett. Egyáltalán könnyen kapacitálható ember volt.
- Hohó! szóltam én, nem Masson-Robinetti szisztémája szerint.
- Hát hogy?
- Finomabban, sokkal finomabban: költői versenyt írtettem.
- Ja! — Jó! Mutasd a körmeidet!

Oda tartottam a két kacsómat, s ő sorra vizsgálta ujjaimon az anathomiában szaruképletnek nevezett testrészeimet, s jóllehet egy kissé hosszúaknak találta azokat, mindannak dacára belenyugodott, s utánna nézett, itthon van e Teréz. Ez a Teréz pedig a szobalányunk volt.

Nemde, egy kicsit tura dolog és joggal kérdezhetik, mi közük van a mi költőversenyünkhöz az én becses körmeimnek és pláne a szobalányunknak? Mindjárt meg fogom magyarázni.

Köztudomású dolog, hogy nagy költők, sőt az egyszerűen nagy emberek is, bizonyos helyzetekben, csak bizonyos körülmények közt szokták halhatatlanságukat kovácsolni. Tudunk költőkről, kik csak hason

csuszkálva, másokról, kik csak jégbe hűtve, ismét másokról, kik csak visító macskazene mellett tudták működtetni szellemi gépezetüket; beszélnek poetákról, kik, ha a muzsákkal akartak mulatni, előbb két óráig masszírozatták magukat; volt, ki költés közben fejtetőre állt, sőt olyant is emlitenek, aki míg irt, gyomrán dobolt tatott.

Hát csak nekünk ne lett volna saját külön gusz tusunk?

Igen is volt és pedig bátran merem állítani, senki től sem plagizált.

Nekem ugyanis csak addig voltak gondolataim, amíg volt körömöm, amit rághattam, de ha elfogyott az utóbbi, cserben hagyott fényes tehetségem is.

Ó — a versenytársam — pedig egy betűt sem tudott leírni, ha valaki hajszálait szálanként nem tépegette. Innen van az is, hogy az irodalom nagy kárára csak ritkán szólalhattak meg lantjaink; mert míg az én körmeim a naponként 6 órai betű-körmöléstől lajhlomhasággal mozogtak előre, s ha valamikézt kihajítottak, egyegy óra alatt tövig lelegettem, addig költő kollegáimnak amúgy is gyér hajfűrjei nem sok tépegetést engedtek meg.

Amim tehát meggyőződöttünk róla, hogy Teréz otthon leledzett és így mi sem hiányzott a mérkőzéshez, megállapítottuk a föltételeket.

Határidő egy óra (addig reméltem a köröm-készlet kitartását); ki többet megír, az a nyertes. Egyenlő mennyiség mellett a jóság dönt.

Erre vonatkozólag én a forma mellett kardoskodtam, ő ellenben az értelmet tartotta többre; végre, hogy teljesen modernnek legyünk, megegyeztünk, hogy sem a forma, sem az értelem: fő a vers. Ha ő nyer, kap tőlem 10 pakli hercegovinait és lemondok a jogomról, hogy szabadon gorombáskodjam vele, ha esténként két pipa helyett háromt akar színi. — Megjegyzem, hogy kettőnek a füstjétől is már valósággal szikákolok, mint egyáltalán nem dohányzó ember. — Ha pedig én nyerek, ő fizet nekem egy ozsonát a következő menüvel: egy fél liter szilva, 5 drb őszibarack, választás szerint, egy

negyed ananász dinnye, jégbehűtve és frissen vágva; három deci soulai bor és egy kupa konyak; ezen felül lemond az én javamra minden este egy pipa dohányról.

A föltételek diplomatische formulázva írásba toglattattak, s Teréz becsitáltatott. Latba vettetett még, hogy Teréznek borra való jár, amit természetesen kollegám fizet; de amennyiben ez által rövidséget szenvedett, másrészt „vor“-ban volt velem szemben, mert csak a verseny előtt ivott meg egy csésze rumos theát, ami ilyenkor nagy segítség és nyomós faktor.

Hogy pedig betartsuk az indulásra a pontos startot, megvártuk, míg a szemközti lakás kakuk-órája elkukkantja magát, eltiltatván addig mindentéle szellemi tejtörődelem.

Mikor pedig a kakuk elkukkantotta az esti 9 órának utolsó poénját is, Teréz adta meg a jelt avval, hogy az első rántásra mindjárt egy helyett két egészséges hajszállal könnyebbitette meg bajtársam nemes koponyáját — az ő nem kis boszuságára.

Omen, omen — mormogta fogai közt és összeráncolt homlokkal neki indult.

Beharaptam a körömbe én is!

Egy óra múlva, mikor a kakuk óra ismét megszólalt:

— Bajtársam — 339 hajszállal megkönnyebbültem: „Állj!“

Épen a pontot tettem a mondat végére, s aggodalommal néztem föl rá, mert nekem kevés volt, mindössze csak egy strófa, — amiért a legjobb számítás szerint sem volt érdemes megemészteni egy év körömproduktumát. Aztán odaszóltam:

- Mennyid van? — Ó meg vissza —
- Hát neked?
- Nekem csak egy srófám, szóltam reményvesztetten.
- Nekem is — szólt ő, mire mindketten siettünk megkönnyebbülten fellélekzeni.
- Melyik jobb, az a fő!
- Hadd hallom a tiedet, szóltam én.

eltávolítanak egész két éves korig: az annyira meg van nyerve a tisztaságnak, a csín és szépség érzetének, hogy minden időben olyan lesz, mint a skatulából kivett kedves baba.

Ha az első csörgőt úgy veszik ki a kisdud kezéből, hogy ő is jelen legyen, mikor rendes helyére teszik, ha később önmaga vesz elő és tesz ismét helyre minden darab játékot, minden darab ruhát, melyet rá adnak, vagy legalább tényleg segédkezik ezen munkánál, ha mások végezik is azt: az ily gyermeknek nem kell azon túl külön nevelés a rendszeretben.

Igy vagyunk az engedelmesre és illemre való szoktatással is. Minél kevesebb szó, de annál több előjáró példa és pillantással való igazgatás és célunkat biztosan elérjük. Gyermekünk hét éves korában öntudatosan fog engedelmeskedni és tizenéves korában, bármely körbe vezetjük is őt, oly illedelmes lesz, hogy bizonyosak lehetünk ezen első próba után, miszerint szegényet velök semmi körülmények közt sem vallunk.

A nevelés alapja szoktatás. A szoktatás a nevelésben az, ami a festészetben a vázlat, a szobrászatban a minta, az építészetben a tervrajz. Ha ezekből nem sugárzik ki a szellem, a lélek, hiába változtatnak, mázolnak, csiszolnak utólagosan, nem pótolja már, nem pótolhatja már az első hibát semminemű ügyesség vagy jóakarattal.

Ami a felnőtt emberben az, ami őt testi fogyatkozásai mellett, sőt azok dacára is kellemessé, kedvelté teszi, az nem más, mint ama négy szoktatási eredmény összege, sőt még több: minden nagyságának előfeltétele.

Telenség, akarat, erély és ezeknek következménye: a hír, melyben az egyén él, csak úgy fejlődhet benne később; mert az alapot mindenhez már megvetették.

Nézzünk magunk körül! Egyének vagy családok, melyek szemlátomást szívesen haladnak fokról-fokra előre és fölfelé: nélkülözik-e az általunk jelzett alapeszközöket a boldoguláshoz? Ezeknek eleven példájában nagyon is kidomborodva fogjuk ezen eszközöket láthatni. Maga a gyakorlati élet teremté meg bennünk a boldogulás ezen főtevézőit. Kövessük e példákat!

Azért mondjuk záradékkal újból, hogy a gyermekkori szoktatás képezi a további nevelés alapját és a tisztaság, rendesség, engedelmeség és illem képezik a társadalomban a boldogulás eszközeit.

Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője.

Jegyzőkönyv,

felvéve a zalamegyei gazdasági egyesület 1892. évi október hó 2-án Zala-Egerszegén tartott rendes közgyűléséről.

Jelenlevők:

Mélt. Svastits Benő főispán ur elnök.
Háczy Kálmán ügyvezető elnök, Koller István 2. od. elnök, Szily Dezső, Csillagh Gyula, Baranyay Ödön, Bogyay János, Smodits Viktor, Csertán Károly, Hayden

Ő (szóval): Hozzá.
Magasra verődik szűm tenger-viharja,
Alatta a vizet szem lángod forralja,
Rajta ingó sajkán vad indulat evez,
Vigyázz család leány, föl ne robbanjon ez!

Szeme demoni fényben égett, arcára túlvilági kifejezés ült.
— Ez az ihlet — Azután csak ezt a rövid egytagú szót mondta: Nos?! — Hanem hogyan mondta?!
— Szép, szép — mondtam vontatottan, de hallgass, ez sem kutya.
Én: Ősz-alkony.
Álmos a nap szeme, ősz-derűs fényének
Sáppadt képű arcán ködök üdögelnék;
Tölgylevél hullástól főlészeg a nádas;
Langy illatos a lég és ökörtől nyálás.

Nem plasztikus, megragadó, eset alá való festés? — ezt már én mondtam, hogy milyen ábrázattal, arról csak sejtelnem van.
— Nanno — mondta ő, az n-et legalább is 5 másodpercig elnyújtva — de mintha az értelme nem valami tiszta volna, vagy mi.
— Hiszen megmondtuk, hogy az nem jó számításba, szóltam megütöközve.
— Igen, de mégis. A nap szeme — sáppadt képű arc, stb. stb. és hangja gúnyos árnyalatot vett fel.
Erre már én sem lettem volna én, ha ki nem jöttem volna a sodromból.
— Nagyszerű, — szóltam pöffeszkedve — ha azt akarod, találkozz én is születéseket a tiedben.
— Micsoda? meredt rám élesen.
— Igen is micsoda! micsoda szív az, amelyben a tenger-vihar magasra verődik; micsoda szem az, amelyik vizet forral; meg olyan nádas se láttam ám életben, amelyik tölgylevél hullástól főlészeg. — Csupa zöldség!
A legpiszkosabb földből kihuzgált zöldség nem zavarná úgy fel a gyöngy tisztaságú huslevest, mint ahogy a zöldség szó fölzavarta kollegám epéjét.
Cudarul összekaptunk aztán, s csak az Isten őrizte, hogy ki nem dobtuk egymást az ablakon, le az udvar

Sándor, Szücs Dezső, Thassy Miklós, Nagy László, Fábrián Gyula, Csesznák Sándor, Udvardy Ignác, Gráner Béla, Baán Kálmán, Strausz Sándor, Ebenspanger Lipót, ifj. Háczy Kálmán, Barcza László, Deutsch József, Bezeredy László, Rezsőffy György, Deák Mihály, Csertán László, Königmayer János, dr. Hány István, Víz Géza, Csutor János, Orosz Pál egyesületi tagok, utóbbi mint jegyző is.

Ügyvezető elnök ur, a szorgos mezei munka idő dacára ily szép számmal megjelent tagokat üdvözlöi s az ülést megnyitja.

61.99.

Ügyvezető elnök ur előterjeszté az „első magyar biztosító társaság budapesti főigazgatóságának“ választát, mely az egyesület azon felterjesztésére érkezett, melyben a vitás jégkár becsléseknél alakítandó szakbizottságok tagjait a megyéből, vagy a szomszédos megyékből öhajja a jövőre összeállítani; ugyan ezen felterjesztésben az egyesület visszautasítja a zalamegyei gazdaközönség iránt tanúsított, — de indokolatlan bizalmatlanságát a nevezett intézetnek.

A válasz felolvastatván, a közgyűlés egyszerűen tudomásul veszi és napi rendre tér; mindazon által azon véleményét nyilvánítja, hogy a biztosító társaság ezen leiratából egy a közgyűlés, valamint a gazda közönség minden egyes tagja a jövőre nézve a consequentiákat levonhatja; ezen véleményét átiratilag a biztosító társaság igazgatóságával közölni határozza.

61.

Ezután Baán Kálmán tagtárs ur szólal fel ismét a már majd nem teljesen felépült egyesületi üvegház építése ellen; feleliti, hogy annak megépítése véleményez vagy javaslat tétel végett nem adatott ki a szakosztálynak, így azt alapszabály ellenes végzésnek tartja, a felelősséget mindezekért azokra hárítja, kik az üvegház létesítését elhatározták.

A közgyűlés kimondja, hogy az üvegház létesítését szükségesnek tartja annál is inkább; mert az az egyesületnek nem hogy anyagi veszteségére, hanem egyenesen hasznára lesz; a befektetett tőke után 8% kamatot tartozik a kertész fizetni, míg más gyümölcsöztetésnél csak 4 1/2% kamatot kap.

Egyébként, az üvegház létesítése már évek előtt közgyűlésileg egyhangulag elhatározott, s ha a szakosztály ellenvéleményével lett volna is, — azt megváltoztatni, elfogadni, avagy visszautasítani mindenkor a közgyűlés jogai közé tartozik.

Felzárólag az elnök ur kijelentésére, hogy az ügyet megtelegebbíteni szándékozik, kijelenti a közgyűlés, hogy a gazdasági egyesület, mint autonóm testület közgyűléseinek határozatai nem felelőbevetők meg.

Az üvegház felülvizsgálásával és átvételével, úgy az építkezés befejeztével a költségek kiutalásával, az ügyvezető elnök ur közgyűlésileg megbizatik.

62.

Ügyvezető elnök ur előterjeszté, hogy mintán a zalamegyei nemesi és alapítványi választmány, — a tekintetes vármegye közgyűlésének határozata alapján, — a vármegyházában kapott hivatalos helyiséget, eddigi helyét az egyesület házában igénybe nem veendő s butorait onnét elszállítja; így némely butor darab beszerzése válik szükségessé; kéri a közgyűlést ez érdemben határozatra.

A közgyűlés az elnökséget megbizta, hogy a szükséges butort beszeresse s jelentését a jövő közgyűlésre beterjeszteni sziveskedjék.

63/116.

Ügyvezető elnök ur felhívja a közgyűlés figyelmét a mindinkább terjedő és pusztító „peronospora“ szőlőlevél betegségre; ennek kapcsán Smodits Viktor egyesületi tag ur szakszerű fejtegetés és alapos indokolás mellett bővebben kifejti a kötelező védekezés behozatalának szükségességét és indítványozza, hogy kerestessék meg átiratilag a tekintetes megyehatóság, hogy a leg-

köveztet. De megdöntött a dolgot és mást tettünk helyette. Elhatároztuk, hogy itélő bíróság elé visszük az ügyet, döntsön az, melyikünk a győztes.

Mindegyikünk egy embert választhat, s a kettő választ egy harmadikat.

A történet következő időszakát a zsűri összeállítására irányuló lázas tevékenység töltötte be.

En legelőször egyáltalán nem nagy lumennek ismert, de irodalmi munkásságom iránt annál nagyobb elismeréssel adózó ismerősömhöz mentem, hogy zsűri-tagnak megnyerjem. Elolvastam, elolvastattam a verset; nyilatkozott is, hogy ő föltétlenül hiszi, hogy a nyertes én leszek; nem is lehet másképp, de ő lelkiismeretének megnyugtató kedvéért nem szavazhat mellette, mert igazán mondva, nem érti.

Szánalmasan néztem végig szegényen, aki nem érti a lélek szárnyalását, csak a sárban mászkáló gondolatot és fölsőhajtott, hogy vannak még a világon lelkiismeretileg kötelezett emberek is!

Elmentem egy irodalmi kapacitáshoz.

Hallatlan; képzeljék el, azt válaszolta, sajnálja, de tekintettel a kolerás időre, mikor mindenkinek szorgoskodása a gyomra felé gravitál, nem hajlandó semmiféle verssel a gyomrát rontani, lett légyen az bár legjobb barátjától íródott is.

Az ezek után következett fölszólítottak e két vélemény között oszlottak meg; de ügyvivőm lenni egyik sem akart.

Ismeretségem egész tartalmát kiüríttem; nem volt már senkim, erőm és türelmem is fogytán.

Ekkor támadt egy szerencsés gondolatom. Volt egy régi adósom, kinek soha se volt pénze s ép azért jobban félt tőlem, mint a legfeketébb ördög a legtisztább szentelt víztől.

Főlkeregettem hát ezt, s miután kellőleg megnyugtattam, hogy nem pénzért jöttem, sőt ellenkezőleg... előadtam a tényállást: Fél évi halasztás, ha mellém szegődik, rögtöni végrehajtás, ha ellenkezik.

Dehogy ellenkezett a szegény.

közelebbi október 3-iki megyei közgyűlésen e nagy fontosságú kérdéssel foglalkozni s azt a közgyűlés elé terjeszteni sziveskedjék.

Az indítvány közhelyességgel találkozok, egyúttal egy bizottság küldetik ki, mely a megyehatóság részéről ugyanezen érdemben kiküldendő bizottsággal együttesen működve, — a kötelező védekezés mikénti életbe léptetése- és végrehajtására nézve véleményét adjon.

Indítványozza továbbá felszólaló tagtárs ur, hogy ugyan ezen bizottság foglalkozzék a „burgonya levélpénész“ (phitophora infestans) betegség leküzdésének módzataival is, mely betegség ezen évben tudvalevőleg a burgonyát a vármegye területén nagy mértékben megtámadta s tönkre tette.

Ezen bizottságba választottak: Háczy Kálmán, Barcza László, Csertán László, Koller István, Smodits Viktor, Orosz Pál egyesületi tagok.

64.

Szily Dezső tagtárs ur indítványozza, kerestessék meg a megyehatóság az iránt, hogy a nagyobb forgalmu szarvasmarha vásárokon hidmérleg állíttassék fel, hogy így az eladásra kerülő állatok ne átlagos becslési, hanem mérleg súly szerint legyenek eladhatók; nagyobb előnyt lát a súly szerinti eladásnál, mint sem az átlagos eladásoknál; mert ez utóbbi mód mellett az eladó igen gyakran érzékenyen csalódik a gyakorlott vevővel szemben. Indítványozza, hogy azon helyeken, hol hidmérleg állíttatik fel, a lemészárlásért bizonyos díj legyen szedhető; úgy véli, hogy ezen uton nem csak a beruházási költség térül meg rövid idő alatt, hanem az illető község tisztességes hasznót is fog élvezni.

Az indítványt a közgyűlés elfogadja s a megyehatósághoz ez érdemben kérvény intézését elhatározza.

65.

Koller István II-od elnök ur feleliti, miszerint egy értesült, hogy a „tapolcazi vincellérképezdénél“ — a gazdasági egyesület két alapítványi helyén kitanítottatott vincellérek, — a m. miniszterium rendeletére, — a megyéből elrendeltettek és más megyékben alkalmaztatnak. Ugy tudja, hogy az alapítványi helyet élvező tanuló, tanulmányai bevégeztével, 5 éven át a megyében kötelező szolgálatba lépni; csak is ezen uton pótolatik az egyesület áldozatkészsége; de az alapítás intenciója is az volt, hogy így első sorban képzett szőlőműveseket saját megyénkbe alkalmazhassunk; kéri a közgyűlést, hogy az említett eset mibenlétéről illetékes helyről alapos felvilágosítást szerezzen, s ha úgy van, mint előadta, intézkedjék a közgyűlés, hogy hasonló eset jövőben elő ne forduljon.

A közgyűlés teljesen osztja felszólaló tagtárs ur nézetét és az eljárást nem tartja az alapítás intenciójával megegyeztethetőnek; elhatározza, hogy felvilágosítást kér Skublics Gyula egyesületi tag és a tapolcazi vincellérképezde igazgató választmányi elnök úrtól.

66.

Háczy Kálmán ügyvezető elnök ur indítványozza, hogy mivel a folyó évben az egyesület több tagja kísérletet tett a cukorrépa termesztéssel, kerestessék meg a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézeti vegyikísérleti állomás, hogy a termelt répa cukor tartalmának meghatározását (polarizálását) teljesíteni sziveskedjék; továbbá felszólítandónak véli a „bükki cukorgyár“ üzletvezetőjét, hogy a termelt répát mily ár és feltételek mellett lenne hajlandó átvenni; a beérkezett mindkét rendbeli válasz pedig a cukor répát termelő tag urakkal közlendő.

Az indítvány helyeslőleg elfogadtatik.

67/107.

Egyesületi titkár felolvassa a „lesencze-tomaji“ szőlőverseny oltás bírálása és díjazása alkalmával a helyszínen felvett jegyzőkönyvet.

A jegyzőkönyv helyeslőleg tudomásul vétetik, a díjazás alkalmával felmerült költségek pedig közgyűlésileg helyben hegyatnak.

Tehát megalakult a zsűri: versenytársam emberét, meg a közöset nem ismertem, de az enyémnek annál inkább lelkére kötöttem a dolgot, sőt kiállításba helyeztem a fél követelés esetleges elengedését, ha a győztesek mi leszünk.

A zsűri — becsületére legyen mondva — tekintet nélkül kolerára, bacillusra, hideg fűl megvetéssel tartotta minden nap ülését. A verset strófákra, illetőleg többnek hiányában strófára, a strófát mondatokra, a mondatokat sorokra, a sorokat szavakra és betűkre boncolták s mindeniket külön-külön és egybevetve szellemi serpenyőben mérlegelték. Mi pedig, mint a legszenvedélyesebb bokmekkerek, vagy totalizátorok, napról napra mohón lestük, melyikünk „vezet“ és hány lőfejjel.

Addig is pedig, míg az ügy eldöntve nem lesz, otthon ágyainkat széttoltuk egymástól, gondosan ügyeltünk, hogy egymás felé arccal fordulva ne aludjunk s egymásra megfélemlő farkas szemekkel nézzünk.

A földolgozás a zsűrinek álló egy hónap munkát adott. És ez mind helyes lett volna eddig, hanem ekkor jött az a bizonyos tragédiabeli negyedik fölvonás, vagyis a sors fordulat, amint mondani szokták. Egy napon a zsűri mind a három tagja kolarába esett, megkapták a bacillus versiculust (hogy ilyen is van a világon!) s még mielőtt végleges ítéletet hozhattak volna, méltóztattak mind a hárman kinnülni ez árnyék világból. — Igaza lehetett az irodalmi kapacitásnak!

Évvel azonban, ha nem is testben, de reményeimben megölt engem is a kolerá — mi mindenre nem képes ez? — mert több adósom nem volt se égen, se földön.

Az ágyak pedig szobánk csúfágára széttolva nem maradhattak s testünk is megkivánta, hogy ne csak egyik felén aludhassunk, amely körülmény végre is arra birt bennünket, hogy in integrum restitutio-ra lépjünk.

Igy veszett el nyomtalanul egy év körömmterme, így hullott el s még csak nem is Mohácsnál — 339 egészséges hajszál.

Requiescant in pace!

Morál: „Költők ne danoljato!“

Keresztury József.

68/98.

Egyesületi titkár felolvassa a „Sümege és vidéke gazdakör“ igazgatóválasztmányi és közgyűlési jegyzőkönyveit.

A jegyzőkönyv szerint a gazdakör jegyzőjének, esetleg helyettesének évi 120 frt díj állapítatik meg, mely intézkedésre — kéri az anya egyesület jóváhagyását; továbbá kéri a már elmúlt évre megszavazott 300 frt évi segély kiutalását.

A közgyűlés a kör kérelmét teljesíti, a jegyzőkönyv egyéb pontjait is tudomásul véve, annak az „Ertesítőben“ leendő közzétételét elrendeli.

69/100.

Olvastatik a mlts. földmívelésügyi miniszter ur 29298. sz. alatt érkezett leirata, melyben nem helyesli, hogy az egyesület még 1889. évben néhány muraközi községbe, nevezetesen Czirkovlyán, Alsó-Mihalovecz és Szent-Mária községekbe allgauti (borzderes) fajú tenyész bikákat helyezt ki; mivel ezen községek illetve vidék, a magas miniszteriumnál, — a hazai, vagy piros tarka faj tenyésztésére alkalmasnak van bejegyezve. Felhívja az egyesületet, hogy a kezdett és nem megfelelő tenyész irányt mielőbb szüntesse meg és eredményéről annak idején jelentést tegyen.

A közgyűlés eltérőleg a magas miniszterium leiratától, teljesen helyesli a követett irányt, mert ismeretes előtte azon vidék szarvasmarha állományának jellege; az legtöbbször apró, fejletlen testű, úgy nevezett „slavoniai kuli“ tehenekből áll, ezek keresztezésére sem a magas testű szilaj, sem a nehéz piros tarka faj nem lenne alkalmas; lehetséges, hogy a megkezdett irány által idővel a keresztezések alkalmasak lesznek a piros-tarka faj szaporítására; de a tiszta hazai szilaj faj tenyésztése azon vidéken sikeresen soha sem lesz ükethető; egyébiránt, a nevezett községek jól felfogott érdekükben, az egyesülethez nyújtott kérvényükben kizárólag „borzderes“ (allgauti) fajú bikákat kértek.

A magas miniszteriumhoz a fennebbiek értelmében jelentést teendő.

70/102.

Az élő baromfiak szállítása és a tojás célszerű csomagolását tárgyaló utmutatás 3 példányát a miniszterium megküldi.

A könyvtárba helyeztetnek.

71/111.

A kecskeméti „Miklós telepen“ eladásra kerülő európai szőlővesszők árjegyzékét a magas miniszterium megküldi.

Tudomásul vétetik.

72/112.

A veszprém megyei gazdasági egyesület telepein tenyészett és eladásra kerülő amerikai szőlővesszők árjegyzékét megküldi.

Közé teendő az „Ertesítő“-ben.

73/113.

Egyesületi titkár jelenti, hogy Takács Alajos és Eitner Zsigmond sümegei, Horváth Gyula káptalanai lakosok az egyesület rendes tagjai sorából kilépésüket bejelentik.

Sajnálattal tudomásul vétetik; nevezett tag urak kilépéséről az egyesületi pénztárnok ur végzésileg értesítetik azzal, hogy a mennyiben az egyesületnek követeleése volna, azt a kilépő tagoktól bevegye, nevüket pedig a tagok sorából törölje.

74/116.

Titkár jelenti, hogy „Sümege város“, mint erkölcsi testület és Kohn Ignác, esabrendeki lakos, az egyesület rendes tagjai sorába felvételre jelentkeznek; továbbá hogy a sümege vidéki gazdakör pártoló tagjai sorába felvételt nyújtottak: Csek János, Gyarmati János, Németh Károly, Németh József kis-görbői, továbbá Németh András és öreg Kozma József esabrendeki lakosok.

Örvendetes tudomásul szolgál; a jelentkezők 1893. évi január 1-től az egyesület tagjai sorába felvétetnek; a rendes tagok részére a felvételi okmány és tartozékai elküldendők, felvételekről az első m. ált. biztosi társaság főigényköszvénye Nagy Kanizsai, valamint a „Zalamegye“ című lap és a gazdasági „Ertesítő“ kiadó tulajdonosa értesítendők; a felvételi végzés pedig az egyesületi pénztárnok urnak kiadandó.

75.

Csertán Károly tagtárs ur, Zalamegye alispánja, a következő indítványt teszi: Zalavármegye területén, különösen pedig az alsó lendvai, letenyői és novai közigazgatási járásokban tudvalevőleg számos vízeres, mocsaras ingoványos területek léteznek, ezek jobbára kisebb, nagyobb patakok vagy folyók által is szelvék; ezen területek a mai állapotjukban helyenkint alig haszonvehetőek, de nagy részben teljesen haszontalanok is; célszerű lecsapolás, csatornázás vagy esetleg szabályozások által legtöbb esetben azonban nem nagy költséggel hasznosíthatók lennének; ámde a kulturmérnöki munkálatok kezdettől fogva már kiadásokat igényelnek s ott, hol vízi társulatok előre meg nem alakultak, az előmunkálatokhoz szükséges költség sem lévén rendelkezésre, ezen nagy hasznú közgazdasági munkálatok az aránylag csekély töké hiányából nem eszközölhetőek és évről évre rosszabbnak az állapotok; indítványozza tehát, hogy a gazdasági egyesület ily kulturális célra és oly esetben, hol egy patak, folyó, vagy berek csatornázása, lecsapolása, vagy szabályozása hatóságilag elrendeltetik, de vízi társaság alakulva nincsen, — az előlegezett töké megtérítésének hatóságilag történt biztosítása és megfelelő kamatozás mellett, tőkéből néhány ezer forintot, például 1—2000 forintot előlegezzen.

Anspán ur indítványát a közgyűlés általános helyesléssel fogadja, az indítvány véleményadás végett a földmívelési szakosztálynak kiadatik, a vélemény a legközelebbi ülésre beterjesztendő lesz.

76.

Mai gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkértek: Baán Kálmán és Baranyay Odón tag urak. Egyéb tárgya a gyűlésnek nem lévén, miután ügyvezető elnök ur a tagok ügybuzgóságát megköszöni, az ülést bezárja. Km.

Jegyezte:

Orosz Pál

e. titkár.

Háczky Kálmán

ügy. elnök.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését Szent-Mihály főispán ömeltőségének emlékére alatt f. hó 8-án tartotta az újmegyeház gyűléstermében.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás ügykörében október hónap felmerült eseményekről felolvastatván, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Előterjesztett a szeptemberi közigazgatási bizottsági ülésből Csertán Károly alispán elnöke alatt a Balaton kultúra fejlesztése és emelése érdekében javaslatot vétett kiküldött bizottságnak október hó 24-én Badacsonyan tartott értekezletéről felvett jegyzőkönyv, amely értekezlet megállapodásait lapunk mult számában egész részletességgel ismertettük. A közigazgatási bizottság az értekezlet megállapodásait helyeslőleg tudomásul vette s azokat a törvényhatóság decemberi közgyűléséhez elfogadás s a szükséges további intézkedések fogantatására céljából beterjeszti.

A szent-mihályi vasuti indóházhoz vezető ut fenntartási költségeinek fedezéséhez alispáni határozat értelmében 1/3 részben a déli vasuti társaság, 1/3 részben Szent-Mihály község és 1/3 részben a törvényhatóság köteles hozzájárulni. E végzést a déli vasut társulat azon alapon fellebbezte meg, hogy a határozat meghozatala előtt a szabályszerű tárgyalás nem volt megtartva. A közigazgatási bizottság előzőleg a szabályszerű tárgyalás megtartását elrendelte.

Tudomásul vétetik a pécsi posta- és távirat igazgatóság értesítése, mely szerint a kereskedelemügyi miniszter a közigazgatási bizottság felterjesztésére a felhozott indokok alapján a zalavári postahivatalt továbbra is fenntartja.

Előterjesztett és tudomásul vétetik a pécsi posta- és távirat igazgatóság értesítése, mely szerint a közgazgatási bizottság javaslatához képest a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a felső-rajki postahivatal az alsó-rajki vasuti állomással hozassék összeköttetésbe.

Ukk község képviselőtestületének megkeresése, hogy a sümege járásházi közútra a kavicsszállítást eszközölni akarja, kiadatott az államépítészeti hivatalnak.

Olvastatott a keszthelyi balatoni kikötő munkálatainak felülvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv, amely szerint az előirányzott összeg a vállalkozóval kötött 6%-os felülfizetéssel 13.270 frt 34 krt tett ki, míg ezen 6% beszámításával a kikötő munkálatai tényleg 12.487 frt 88 krba kerültek, melyből 2/3 részt, vagyis 8.325 frt 25 krt a vármegye fizet, 1/3 részt, vagyis 4.164 frt 63 krt pedig Keszthely városa. Ugyancsak felolvastattak a vállalkozónak a jegyzőkönyvbe felvett észrevételei. A kőhányás tekintetében tett észrevétele a vállalkozónak figyelmen kívül hagyatott, ellenben a padlók- és kartákra vonatkozó észrevételei méltányosság tekintetéből figyelembe vétetnek s az így előállt különbözet megtérítettik.

Pusztai községen keresztül vezetó állami út átkeleti szakasza költségeinek megállapítása végett a tárgyalás elrendeltetett s annak megtartásával a járási főszolgabíró s az államépítészeti hivatal kiküldötte megbizattak.

Olvastatott a zalaegerszegi járás főszolgabírójának jelentése, mely szerint közigazgatásilag nincs semmi akadály az iránt, hogy Pusztai Apáti a bakai postahivatal kézbesítő kerületébe osztsassék be, miről a pécsi posta- és távirat igazgatóság értesített k.

Olvastatott és tudomásul vétetik a kereskedelemügyi miniszter rendelete, mely szerint a sümegei tapolezai szárnycsatornát levő utatjárók és párhuzamos utak átvételéről felvett jegyzőkönyveket jóváhagyólag tudomásul vette.

A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a jövőben valahányszor a járási utbiztosági tag kifogásai folytán az utakra szállított fedanyag a vállalkozótól nem vétetik át, ezen jegyzőkönyv a közigazgatási bizottsághoz terjesztessék be.

Az állami mérnöki hivatal megbízott, hogy az utakat fontosságuk szerint osztályozza, egyuttal a megyei úthálózat térképét készítse el.

A gőzhajózási felügyelőségnek a közigazgatási bizottsághoz tett megkeresése alapján a Balaton parti járások főszolgabírói megfelelő intézkedés eszközése szempontjából megkerestettek az iránt, hogy a Balaton-taván halász és egyéb ladikok éj idején a gőzhajó járásában ha tartózkodnak, úgy azok szabályszerűen megvilágíttassanak, szóval szigoruan betartassék a hajózási szabályrendelet 34. §-a, mely szerint éjjel minden uszó tárgy és minden, a hajók járásába eső építmény, hajózási vagy nem hajózási eszköz megvilágítandó. A keszthelyi járás főszolgabírója a kapott utasításhoz képest az érdekelteket a hivatkozott szabályrendelet megtartására figyelmeztette, akik azonban azon panaszt hozták fel, hogy Keszthely és Badacsony között a gőzhajó a járlati utat nem tartja meg, ami által a halászoknak tetemes kárt okoz s ez érdemben orvoslást kérnek. A közigazgatási bizottság megkeresi a balatoni gőzhajózási társulatot az iránt, hogy a gőzhajók a járlati utat lehetőleg pontosan tartassák be, hogy a halászok kárt ne szenvedjenek.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a miniszter a perlati állami elemi iskola melléképületeinek kiépítését 2.044 forint 73 kr. erejéig engedélyezte. — A zalaegerszegi polgári leányiskola főlé egy női kézimunka tantolyam felállítását elrendelte s a munkatartókat már ki is nevezte. A város által felszerelendő tantolyam szervezete megállapítatván, a gyakorlati oktatás még november hónap kezdetét veendő. — A polgári fiúiskola

mellé felállított műszalot tanműhelyt pedig a miniszter megszüntette. Az áll. tanítóképezde több ügyében volt Csáktornyan. — A mura-szerdahelyi k. iskola államosítása ügyében a miniszterhez felterjesztett tett; egy Mura-Szent-Kereszten felállítani tervezett állami iskola ügyében a tárgyalást megindította. — Meglátogatta a komárvárosi, kiskomáromi, b. magyaródi és merenyeyi r. k. iskolákat. — Volt Garabonczon, hogy a halaszthalan építkezés ügyét a helyszínen megtárgyalja. Egy Szent-Antalfáról bejelentett zúgiskola ügyében a járási főszolgabíró megkereste. — Ezen időszakban adatot át reudeltetésének a monostor apáti r. k. iskola új épülete. Bejejeztetett a gyűrűsi iskola építkezése. Az egyedutai munkálatok utófelülvizsgálata, a zalaegerszegi polgári iskolai tornaversenyhez a növendékeknek szerekkel ellátása, a tapolezai felsőnépiskolának amerikai szőlővesszőkkel és gazdasági szakkönyvekkel ellátása ügyében az illetékes miniszterekhez felterjesztések tetettek. — A bonczódföldi plebánia területén létező r. k. iskolák több megüresedett tanítói állásainak betöltése ügyében az iskolaszéki elnököt megkereste.

A szentgróthi járás főszolgabírójának Békési Elek zala-koppányi községi isk. tanító borkollektájának megváltása, illetve az ez érdemben történt békés megüresedés tárgyában tett jelentése tudomásul vétetett.

Papp Miklós nagy-kanizsai polg. leányiskolai rajztanár megválasztása jóváhagyatott.

Hajgató Sándor nagy-kanizsai polgári leányiskolai tanárnak új díjlevele megerősítetett.

Bíró Józsefné szül. Nimbsgern Mária keszthelyi felsőleányiskolai tanítónőnek, Schütz Károly n. kanizsai, Iványi Andor alsó lendvai polgári iskolai tanároknak ötödéves korpótlék elnyerése tárgyában beadott kérvényeik a miniszteriumhoz felterjesztetnek.

A zalaegerszegi járás főszolgabírójának jelentése Dördák György volt gyűrűsi tanító hátraleka ügyében tudomásul vétetett.

A dóbrétei iskolamulasztók ügye szokott eljárás és ennek eredményéről teendő jelentés céljából a járási főszolgabíró kiadatik.

A hodosáni áll. iskola dologi viszonyainak rendezése érdemében hozott határozat végrehajtásáról a perlati járás főszolgabírójának jelentése előterjesztetvén, a főbíró felhívtaik, hogy a jegyzőkönyvben kért határidő lejártával ugyancsak a jegyzőkönyvben behajtatandóként jelzett összegeknek a megfelelő adóhivatalba beszállítása iránt, nem különben a pénztári maradványból feltüntetett 208 frt 38 krnak haladéktalan befizetése iránt intézkedjék; az összes hátralekók ügyéről a közigazgatási bizottság január havi üléséhez jelentésével beterjeszse, végül pedig mellékelje ezen jelentéséhez tételenkénti kimutatását azoknak, kiknek hátraleka a viszonyok legszigorubb elbírálása után behajthatatlannak bizonyul.

Kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Ebergény község még a tavasszal magára vállalt s újabban jegyzőkönyvileg felelősség terhe mellett megállapított kötelezettségeinek ez ideig meg nem felelvén, az iskola épület befizetetlenül áll; kéri a legszigorubb intézkedést, mert nevezett iskolánál a község által már évek óta orvosolni igért dologi viszonyok tarthatatlanok. A járási főszolgabíró felhívtaik, hogy amennyiben az iskolát fenntartó község záros határidő alatt az építkezést és berendezést be nem fejezi, annak végrehajtása iránt a község terhére intézkedjék.

Előterjesztett Bak község kérvénye a második tanítói állás szervezése alkalmából az áll. segélyezett iskolák közé felvétele ügyében. A kérvény kapcsán ráutal kir. tanfelügyelő Bak községnek tanítóképzési nagy számánál fogva a népoktatási törvényben gyökerező hitelességére és bemutatja az iskolai költségvetést a község anyagi viszonyait feltüntető adatokkal együtt. A község kérvénye a miniszterhez pártolólag terjesztetik fel.

Olvastatott a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a kisdóvászról szóló 1891. évi XV. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott utasításokra vonatkozó 44.000 számú körrendelete — a közigazgatási bizottságok, a kir. tanfelügyelők, polgári községek, a felügyelő bizottságok számára s a gyermekmenedékházakat vezető dajkák képesítése ügyében kiadott utasítások bemutatásának kapcsán. Tudomásul vétetik s a kir. tanfelügyelő felhívtaik, hogy a kisdóvász kerületi vitelének összes dologi és személyi mozzanatairól, az 1892. évi 962. sz. közigazgatási végzés alapján tett intézkedések figyelembe vételével a közigazgatási bizottság január havi ülésében javaslatokat tegyen s a szervezéshez szükséges adatokat beszeresse.

A zalaegerszegi tanítói járáskör őszi közgyűlése.

A zalaegerszegi tanítói járáskör őszi közgyűlését Schmidt József járásköri elnök elnöke alatt a járásköri tagok nagy számú részvétele mellett f. hó 10-én tartotta Zala Egerszegben a polgári fiúiskola rajztermében.

A gyűlést megelőzőleg Baján Ferenc ola-külvárosi tanító az elemi iskola III ik osztályában gyakorlati előadást tartott II ik osztályos növendékekkel a szántan köréből. A közgyűlés a sikerült előadás felett jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését.

A gyakorlati előadás befejeztével a polgári iskola rajztermében gyűltek egybe a tagok, ahol a közgyűlést Schmidt József járásköri elnök lelkes és a közgyűlés általános helyesléssel fogadott beszéddel nyitotta meg.

Donszky Lukács zalaegerszegi polgári iskolai tanár „Ne az életnek, hanem az iskolának tanítunk“ cím alatt tartott érdekes felolvasást. Tulajdonképpen általános áttekintést nyújtott létező iskoláinkról; a kisdóvász intézetétől elkezdve méltatta a népiskolát, polgári iskolát, középiskolát, tanítóképezdeket, feltüntetve az egyes intézetek hiányait, a módokat, melyekkel nézete szerint ezen intézeteknél a létező hiányok orvosolhatók volnának; szólt az egységes középiskoláról, annak a gyakorlati éleket követeltelte képét nyújtva. A közgyűlés a tanulságot

dolgozatért felolvasónak jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Mattuschek Rikárd zalaegerszegi polgári iskolai tanár az „üstökösökről“ tartott szakszerű felolvasást; szólt az üstökösök pályájáról, azok anyagáról, keletkezéséről stb. A közgyűlés felolvasónak jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését.

A felolvasás folyamán a közgyűlésre jött dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelőt a felolvasás befejeztével a járásköri elnök a közgyűlés nevében a tagok élénk éljenzése között üdvözölte, aki megköszönve a szíves megemlékezést, bemutatta Madarász László állami elemi iskolai tanítót, aki a miniszterium által a zalamegyei kir. tanfelügyelőséghez osztott be, egyúttal melegen méltatja — Lévy Ferenc miniszteri osztálytanácsos, dr. Morlin Emil miniszteri titkár és Szuppán Vilmos állami tanítóképzési igazgató által „A magyarországi népoktatásügy, kereskedelmi és ipari népoktatás szervezete és közigazgatása“ címen kiadandó igen nagy fontosságú munkát. Addig is míg hatáskörében részletesen intézkedik, felkéri a járáskör tagjait, hogy az összes érdekelt közönséget e munka nagy jelentőségére a maguk körében figyelmessé tegyék s annak ügyeinek, valamint testületek és intézetek számára megszerzését előmozdítsák.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint az egyesület számadása megvizsgáltván, a bizottság a számadást hibátlanul vezetve találta s indítványozza, hogy Csillag Miksa járásköri pénztárnoknak a felmentvény megadását. A bizottság egyúttal beterveztette a segélypénztár vagyónáról egybeemelt kimutatását, mely szerint a segélypénztárnak váltóbeli követelése 1.270 frt 94 kr., tagsági díjhátralékokban követelés 17 frt 67 kr., takarékpénztárban van 357 frt, pénzkészlet 1 frt 46 kr. s így a segélypénztár vagyona 1892. november hó 6-án 1.647 frt 67 krt tesz. A közgyűlés a jelentést örömmel vette tudomásul s egyúttal a járáskör pénztárnokának a felmentvényt megadta.

Az Eötvös alap és országos tanítói árvaház alapító bizottság nevében Bódy József bizottsági elnök tett jelentést, mely szerint az Eötvös alap pártoló tagjai közé újabbban négyen léptek be s így jelenleg a pártoló tagok száma 16, akik nagyobb részt a folyó évi tagsági díjat lefizették, mely összeget Budapestre a bizottság pénztárnokához elküldötte; az országos tanítói árvaház ügyében a legutóbbi járásköri közgyűlés óta semmi említésre méltó sem merült fel.

Ezután járásköri elnök jelentést tett, hogy miért nem tartattat Nagy-Pálban az őszi közgyűlés; jelentést továbbá, hogy a segélypénztár és a kezelési szabályzat megerősítés végett a miniszteriumhoz felterjesztettek s mihelyt megerősítve visszaérkeznek, azokat kinyomatja, szétosztja, hogy a tagok mindegyike azokról tudomást szerezhesse; majd bejelentette a járáskörből kilépett, valamint az újonnan belépett tagokat.

A tavaszi közgyűlés helyéül Zala-Koppány jelelte tett ki.

Uj találmányok és műszaki közlemények.

Közi: Bergi Sándor szabadalmi és mérnöki irodája Budapest, VI. Andrássy út 30. *)

Az első hivatalos szabadalmi katalógus megjelent. Az érdekelt körökben, főleg az iparvilágban általános és kellemes meglepetést szült a hivatalos szabadalmi katalógus megjelenése, melyet Bergi Sándor mérnök kezdeményezése folytán a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium adott ki. Baross Gábor volt kereskedelemügyi miniszter hazafias éleslátásának és a ressortjába tartozó magyar szabadalmazás ügy iránt való meleg érdeklődésének köszönhető e mű megjelenése, mely egy új haladó lépést jelez a magyar szabadalmazás terén, annyival is inkább, mert már hosszú évek sora óta ez az első rendszeresen kiadott hivatalos szabadalmi katalógus. Az 54 nyomott ívre terjedő mű feljeli az 1891. évben engedélyezett, érvényben tartott és érvénytelenül vált összes szabadalmakat és pedig tárgymutatóval és névjegyzékkel ellátva. E mű kiváló szolgálatakat van hivatva tenni az iparosoknak, iparvállalatoknak, ipartestületeknek, iparhatóságoknak és az ezekkel összeköttetésben álló összes köröknek, továbbá a jegyvédőknek, akik már rég érzik úgy ilyen mű hiányát, minthogy az magában foglalja mindazon adatokat, amelyek esetleges szabadalmi kihágások, egyáltalában szabadalmi peres esetekben mérvadók lehetnek. De sok érdekléllel bírhat a katalógus a nagy közönségre nézve is, mert megismerteti az olvasót az emberi genialitás legfrissebb termékeivel, melyeket még sem a lexikonokban, sem más ismerettárakban fel nem lelhet. A hivatalos szabadalmi katalógus terjesztésével a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a „Magyar Szabadalmi Közlöny“ c. szaklap szerkesztőségét (Bergi Sándor mérnöki- és szabadalmi irodáját, VI. Andrássy-út 30.) bízta meg, mely a katalógust kizárólag a lap előfizetőinek ingyen adja, minthogy a mű a könyvkereskedésbeli forgalom kizárásával jelent meg és más uton be sem szerezhető.

Gyorsan megmerevedő aranyozó öntő anyag előállítása. A gipsz, kréta és enyvből álló öntőanyagok, melyet az aranyozók képeretek, díszítések és alakzatok előállítására használnak, 6-8 órai időre van szükség, míg annyira megszilárdul, hogy a formából kivethető legyen. A timso és olamcukor hozzáátételével eszközölt kísérleteknek nem volt lényeges eredménye. Ellenben a káliumsulfát, kaliumbissulfát vagy kaliumcarbonáttal, de főleg cromtimsóval való keverése gyors merevülést idéz elő. A merevülés úgy is elérhető, ha a formát gáz- vagy vázonnal berakjuk, melyek az említett sók oldatává vannak itatva. Ez utóbbi eljárás talán annyiban lenne célszerűbb, mivel ez esetben az öntött anyag felületén a sók aligha hatnak keresztül, ami a rákövetkező aranyozásra nézve fontossággal bír.

*) A fenti iroda lapunk előfizetőinek szabadalmi és ipari ügyekben díjt. ... felvilágosítással.

Uj izzógáz világítás. Egy angol izzógáz vegyésznek sikerült izzógáz világosságot a szó tulajdonképeni értelmében alkotni, mely a főtálató nézete szerint minden más világító rendszerrel, melyet ezen névvel ruházunk fel, valószínűleg le fog szorítani a térről. A tiszta platina világítás koránt sínes oly intenzív fénye, mint a magnézium-, mész-, asbest- vagy cirkonvilágításnak. A főtálató tehát a kísérleteknek hosszú sorát ejtette meg, hogy a platina világítás a szükséges fényt, vagy jobban mondva a kívánt erőt megadja és végre sikerült is neki a platina sodronyok cirkonnal való oly sajátos bünömbinációját feltalálni, mely egy intenzív fénytörést íránt támasztott igényeknek teljesen megtele. Az izzósodrony, azaz izzótálató egy vagy több tekeréssel ellátva egy üveg harangba helyezték és az egy közönséges bunsen lámpára fűtették fel, azonban úgy, hogy ez utóbbi ne éri a harangba. A meggyújtás azáltal történt, hogy a gázcsavar kinyitása után a fonatát egy forró sodronnyal megérintjük. A gáz lefektetésére a harang felső részébe egy esővecske van illesztve, melybe azonban, ha több lámpát és gázforrásból akarunk megtölteni, egy második lámpa és így tovább helyezendő.

Irodalmi haladás.

A mi jó magyar népünk egyik speciális vonása a kalendárium-kultusz. Nincs a világon nép, amely annyira megértene és oly mértékben méltányolná a naptárak nélkülözhetlen voltát, mint a derék magyar népünk. A miként az óra a hazánál, ép oly szükséges az ő feltalálása szerint a naptár is és ennek tulajdonítható, hogy nálunk még a legzegegyebb és a legtakarékosabb polgár asztalán is ott fekszik a naptár. Hagyományos szokás már ez a mi népünkkel, de méltán sorozható azon tünetek közé, amelyek a magyar nép gondolkodásának közmondásos józansága mellett tesznek tanúbizonyságot.

A naptáriradalomnak eme nagy népszerűsége és felkaroltsága tették lehetővé, hogy ma már nem csupán a szükséges tudnivalókat, hanem oly tartalmai bőséget is találunk a naptárakban, amely a legkülönbözőbb igényeket is kielégíthet. Erdekes képek, szép költemények, tudományos értékkel bíró apróságok, ismereteket terjesztő fejtegetések, magas irodalmi színvonalon álló élvezetes elbeszélések és a kedélyt derült hangulatba hozó elmesés, szellemes adomák, rajzok egész halmazára foglaltatik egy-egy ily naptárban.

Az 1893-iki év élé hatalmasan kirukkolt az „Athenaeum“ és tíz naptárral áll a magyar közönség elé. E tíz naptár a társadalomnak majdnem minden rétegét és minden foglalkozású tagjait ki fogja elégíteni. E naptárak a következők:

Az „Athenaeum“ kalandos mese naptára. Ez képes népnaptár, amely a tudnivalókon kívül sok olvasmányt és verset foglal magában. Főerdeme, hogy könnyen érthető népies magyarsággal van megírva úgy, hogy a legzegegyebb ember is megért abban minden egyes szót. És így azt a szép missiót teljesíti, hogy a köznépek okos és helyes dolgokat plántál a szívébe és az eszébe. Ára csupán 20 kr.

Az „Athenaeum“ Dalos népnaptára egészen olyan stílusú és nyelvezetű munka, mint az előbbi, de sokkal terjedelmesebb annál és kiállítás is díszesebb. E naptár főként asszonyaink és leányaink tetszését van hivatva kiérdemelni, mert a hölgyek tokékonyabbak a dalok és szép versek iránt, mint azok a prózai férfiak. De nem csupán szép költemények vannak a naptárban, hanem le is vannak ott festve azok az új pénzek is, amelyek ezúttal férjürámék nagy bosszúságára a ruha és kalapszámítók fizetendőik lesznek. E naptár olcsóbb a legközönségesebb legyező áránál is, mert csupán 30 kr. az ára.

Az „Athenaeum“ Petőfi naptára ez évben is változatos és érdekes, miként az a múltban is volt. A legtöbb közlemény természetesen Petőfi életére és működésére vonatkozik, de azért minden nagyobb esemény, amely a lefolyt évben történt, meg van ebben örökítve, írásban is, képből is. E naptár ára 30 kr.

A Magyar földművelők naptára nem csupán naptár és nem csak élvezetes olvasmány, de igazán nélkülözhetetlen a gazdálkodó és földművelő közönség számára. Olyan tanácsokat ad tapasztalt és szakképzett gazdálkodók részéről a földművelőknek, a melyeket ismerve, kiszámíthatatlan hasznot hoznak azok a gazdaságban és ép annyi kárt okozhatnak, ha e tanácsokat nem tudjuk, vagy nem követjük. E naptárnak egy jól gazdálkodó magyar földműves házából sem szabadna hiányozni. Ára 30 krajcár.

A Kossuth naptár a nép szívében kiirthatatlanul benne levő Kossuth-kultusz egyik terméke. Az alföldön nincs olyan magyar család, amelynek asztalán egy ily Kossuth naptár ne fektedne. A most megjelent Kossuth naptár is telve van érdekes visszaemlékezésekkel a múltból. A Kossuth naptár ára 30 kr.

Az „Athenaeum“ Zóna naptára bizonyára nagyon el fog terjedni a nép között. Benne van a Lukács Béla miniszter kitünően sikerült arcképe. Meghatóan szép kép e naptárban az öreg Baross pár, eme tiszteletre méltó szülők, a kik a nemzet kincsének elvesztésében saját legdrágább kincsüket gyászolják. Van benne sok apró vonás és jellemző adoma a felejthetetlen Baross miniszterről. A Zóna-naptár ára csak annyi, a mennyibe egy szomszédos forgalmu jegy kerül: 25 kr.

Az „Athenaeum“ Nagy képes naptára, (34 ik évfolyam) a naptárak fejedelme. Valóságilag nagy arányú munka, amely a maga nemében páratlan. Nem csak hogy mindent megtalálunk abban, a mire a közéletben szükségünk van, de irodalmi tekintetben is oly magas színvonalon áll, a minőn még ily irányú vállalat soha nem állott. A szépirodalom legnevesebb művelői ragyogtatják e nagy naptárban fényes képzelődésük igaz gyönyegét és hogy a magyar közönségnek meglepetése ép oly teljes legyen, mint a minő öröndetes, a nagy hontalan magyar Kossuth Lajos, maga is irt e naptárba egy magas tudományos beccsel bíró értekezést, a mely

Kossuthnak a természettudományok terén is tanúsított páratlan genialitását tükrözi vissza.

Az Athenaeum Nagy Képes Naptára ezen említett irodalmi kincsekkel még 220 lapra terjedő Tiszti Címert is tartalmaz, mely e Naptárt évtizedek óta a magyar hivatalos világ nélkülözhetlen kedvencévé tette. Ára 1 frt.

Minthogy a Tiszti Címert az egyszerű polgár házában könnyen nélkülözhető, kettéválasztva is megjelent a Nagy Képes Naptár, mint az Athenaeum Kis Képes Naptára, mely éppen csak a Tiszti Címert hiányával az egész Nagy Képes Naptár tartalmát 50 kr-ért fölkarolja és mint az Athenaeum Közigazgatási Kalendáreuma, amely a közhasznú tudnivalókat és a Tiszti Címert foglalja magában. Ennek ára köve 70 kr.

Mint tizedik naptár, a csinosan kiállított Athenaeum Tárca Naptára emlitendő, melynek ára 20 kr.

Im, ezek az „Athenaeum“ naptárai a közeledő 1893-ik évre! A 19-ik század a haladás és fejlődés korszaka minden téren. De talán egy téren sem észlelhető oly rohamos haladás, mint a naptárkészítés terén. Ha most, a század végén, sirjából kikelve valamelyik őstünk a század elejéről és kezébe venné ezeket a naptárakat, önkéntelenül felkiáltana:

— Fiam! Nem kell szégyelnetek magokat a haladástok miatt. Kilencven év alatt nagyot léptetek előre. Ime! a híres löcsei kalendárium is le van már pipálva.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Személyi hírek. Festetics Tassiló grótot keszthelyi palotájában a mult héten Hohenlohe Constant herceg, ő felsége főudvarmestere és lovassági tábornok látogatta meg. Előzőleg Berzenczén vendégei voltak a grótnak: Burkheim baró ezredes, francia attache, Odeschalki Géza herceg, Erdődy R. gr., Bombelles gr., Festetics V. gr. és Inkey István. Ezek tiszteletére Berzenczén több napig tartó vadászatok rendezettek kedvező szerencsével, elesett 2925 drb. vad. — Lányi Kálmán, az államépítészeti hivatal főnöke, a mult héten Keszthelyen időzött s felülvizsgálta a városon keresztül vonuló makkadám-ut építését.

A zalaegerszegi kaszino évi rendes közgyűlése f. hó 8-án tartotta a tagok élénk részvétele mellett. Csértán Károly elnök-helyettes üdvözölvén a szép számmal megjelent tagokat, a gyűlést megnyitja s előadja, hogy az új helyiség bérbevétele tárgyában kötött szerződés jóváhagyása végyett kellett a közgyűlést egybehívni s tekintettel az év végére, a választmány jónak találta a közgyűlésre a tisztújítás megojtését, számadás, költségvetés előterjesztését is felvenni. A közgyűlés ezt helyes főleg tudomásul véve, a gyűlés vezetésére korelnökül Háczy Kálmánt, korjegyzőül Csák Károlyt kérte fel. Ezután a szavazatszedő küldöttségbe Baumgarten József, dr. Ruzsicska Kálmán és Skublies Imre megválasztván, megkezdődött a szavazás, melynek befejeztével addig is, míg a beadott 63 szavazatot a bizottság külön helyiségben összeszámálta, a közgyűlés folytatott. Felolvasatott a számvizsgáló bizottság jelentése az egyesület 1892. évi számadásának megvizsgálásáról. A bizottság jelentése szerint a számadás helyesen vezetettvén, Marton László pénztárnoknak a felmentvény megadott. A jelentés szerint betolyt hátralék 438 frt 65 kr., f. évi tagsági díj 903 frt 50 kr., újságok eladásából 26 frt 02 kr., összesen 1.368 frt 17 kr., melyhez az 1891. évi 427 frt 83 kr. pénztármaradványt is hozzáadván, 1.795 frt 90 kr., melyből a 680 frt 52 kr. kiadást levonván, pénztármaradvány 1115 frt 38 krt tesz ki, ehhez az ügyész által utólag beszédett 39 frtot hozzáadva, 1154 frt 38 kr. Ebből azonban a f. évi második felévi 300 frt lakbér kifizetendő s így marad 854 frt 38 kr. készpénz. Ehhez jó: tagsági hatrálék 424 frt a megelőző évekről, 752 frt a folyó évről, elarusított újságok után tavali és folyó évi hatrálék 35 frt 92 kr., összesen 1.211 frt 92 kr. A jelentés azzal tettelet tudomásul, hogy a választmány saját hatáskörében a hatrálékok behajtása iránt a szükséges intézkedést tegye meg. A közgyűlés elfogadta a számvizsgáló bizottság által egybeállított következő költségeloirányzatot: 107 rendes és 39 kintant után tagsági díj 1.594 frt, lapok eladásából 30 forint, 1892-iki pénztármaradvány 854 frt 38 kr., összesen 2.478 frt 28 kr., kiadások: helyiségért 600 frt, bútor javítás 40 frt, hirdapokra 320 frt, könyvtárra 300 frt, előre nem látott kiadásokra 150 frt, összesen 1.410 frt, melyet a 2.478 frt 28 kr. bevételi előirányzataból levonván, remélhető maradvány 1.068 frt 38 kr. s ami az 1.211 frt 92 kr. hatrálékból betoly. A „Zöldia“ vendéglő jelenlegi bérőjével az emeleti helyiség kivétele tárgyában kötött és bemutatott szerződést a közgyűlés változatlanul elfogadta. A tisztújítás eredménye: Svastits Benó elnök, Udvardy Ignác és dr. Vass Lajos jegyzők, Arvay Lajos háznagy, dr. Szigethy Elemér ügyész, Marton László pénztárnok, Németh Elek könyvtárnok. Választmányi tagok: Csértán Károly, Gózonny László, Skublies Jenő, Skublies Imre, Háczy Kálmán, dr. Mangin Károly, Baumgarten József, Nagy Géza, Boschán Gyula, Lányi Kálmán, Csesznák Sándor, Tomasiich Sándor.

Képviselői beszámoló beszéd. A keszthelyi választókerület országgyűlési képviselője, Nedeczky Jenő, f. hó 6-án a választókerület székhelyén, Keszthelyen beszámoló beszédet tartott. A képviselő fényes kíséretével d. e. 11 órakor érkezett Keszthelyre s az „Amazon“ szalalda nagy termében nagy közönség előtt beszélt a politikai helyzetéről. Utánna Hock János orsz. képviselő tartott fényes beszédet. A képviselők beszéleit a jelen voltak élénk éljenzéssel fogadták.

A nagy-kanisai Polgári Egylet f. hó 19-én saját helyiségében hangverseny, felolvasás és táncal egybe kötött thea estélyt rendez a következő műsorral: Magyar dalok. Éneklő Boronkai Franciska, zongorán kíséri Ollopp Ernő. Felolvasás, tartja Sümegei Kálmán. — Mendelsohn Triv. op. 49. Hegedűn, gordonkán és zongorán előadják Uher Ödön, ifj. Wajdics József és Bischitzky Miksa. Magyar népdalok, zongorán előadja Stokker Antal.

Érdemkereszt feltűzés. Brunner Antal, nyugalmazott keszthelyi m. kir. utmestert, 6 felseje a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki 40 éves szolgálatának elismerésül. Ez érdemkeresztet f. hó 6-án tűzte fel a kitüntetett mellére Lányi Kálmán, a megyei államépítészeti hivatal főnöke Keszthelyen, a városház nagy tanácsstermében. Jelen voltak az állami és községi tisztviselőknél kivül a kitüntetett kartársai, továbbá az útkaparók. Lányi Kálmán csinos alkalmi beszédet tartott, melynek végén a jelen levők éljenzése között tűzte fel a kitüntetett mellére az érdemkeresztet. A kitüntetettet üdvözölték kartársai és az utkaparók. Ezután Brunner köszönetet mondott Lányi Kálmán főmérnöknek és az ünnepélyen jelenlevőknek. Délután 1 órakor a kitüntetett házában nagy ebéd volt; éttették a királyt, Lányi Kálmánt és a kitüntetettet.

A zalaegerszegi Chanuka egyesület f. hó 21-én délután 5 órakor tartja a polgári iskola rajztermében a szegény gyermekek felruházó ünnepélyét, amelyre a közönséget tiszteletteljesen meghívja az elnök.

Kaszinói estély. A téli évad megnyitására a sümegei kaszinó egyesület 1892. évi november hó 19-én saját termeiben táncal egybekötött jótékony célú zártkörű kaszinó-estélyt rendez. Személyjegy 1 frt. — Kezdeté 8 órakor.

Köszönetnyilvánítás. Weisz Ede úr a helybeli népkönyhaja javára négy forintot, a nőegyletnek két forintot és a Chanuka egyesületnek egy forintot volt szives adományozni, mely összegért hálás köszönetet mond az elnök.

A vármegyei tűzoltóegyletek figyelmébe ajánljuk a vármegyei tűzoltószövetség elnökségének következő megkeresését: „Tekintetes parancsnokság! A zalavármegyei tűzoltószövetség választmányának megbízása folytán a „Tűzoltó vizsgarendszer és elméleti s gyakorlati tankönyv“ Knortzer György nagy-kanizsai alparancsnok által megszerkesztvéen, az—az 1892. évi augusztus hó 14-én tartott szűv. közgyűlésben elfogadtattott. Ugyanakkor kimondatott, hogy egyöntetűségi céljából a zalamegyei, de különösen a szövetségi testületek ezen tankönyv szerint tartoznak gyakorlataikat vezetni. Minthogy ezen tankönyv ma már a t. testületek rendelkezésére készen van, méltóztassék abból legkevesebb 10 példányt átvétni. A cél az, hogy minden tisztelné egy példányt állomány legyen, azon szempontból, mivel a tanításra ezek aivattvák. Azonkívül a tanulni kívánó köztűzoltók részére is tartassanak könyvek készenlétben. Ára az előállítási díj szerint csak 30 kr. Átvehető alkalmilag vagy posta útján a pénz előleges beküldése mellett a szövetségi elnökségtől Zala-Egerszegén és e hó végéig Knortzer György alparancsnoktól Nagykanizsán. Tisztelettel a zalavármegyei tűzoltószövetség elnöksége.“

Tanár-valasztás. A nagy-kanizsai iskolaszék nov. 5-én tanárvalasztó gyűlést tartott. A közigazgatási bizottság kiküldöttjeül Eperjessy Sándor, nagy-kanizsai ügyvéd, bizottsági tag, volt jelen. Megjelent összesen 28 iskolaszéki tag, kik a szavazás alkalmával mind ugyanazon jelöltre: Papp Miklós rajztanár szavaztak s így őt egyhangulag választották meg az ottani polgárilány és ipariskolához rajztanárná. A megválasztott nov. 15-én foglalja el állását.

Egyházmegyei hír. Kintly György szabari helyettes lelkész Zala Szent Lászlóra, Ráth Gyula zala szent-lászlói ideiglenes helyettes lelkész Szabarra ideiglenes helyettes lelkészszé nevezetett ki.

A „Keszthelyi Hírlap“ felelős szerkesztőségét Dr. Lovassy Sándor, a keszthelyi gazdasági tanintézet tanára, vette át.

Tanítói gyűlés. A zalamegyei általános tanítótestület nagy-kanizsai járásköre félévi rendes közgyűlését nov. 17-én d. e. 9 órakor tartja meg Nagy-Kanizsán, a polgári iskola rajztermében. Ez alkalommal *Juhász Péter* nagy-kanizsai tanító az álló-írásról, *Altmann Mór* nagy-kanizsai tanító pedig *Felméri Lajosnak* „A neveléstudomány kézikönyve“ című munkájáról értekeznek. Ez az ülés egyuttal tisztújító közgyűlés is lesz.

A sümegei-vidéki-vörös-kereszt-egyesület 1892. évi november hó 12-én a kaszinó termében helybeli betegek segélyezésére dr. Fischer Ignác szives közreműködésével zártkörű felolvasó-estélyt rendez. Belépődíj személyenként 30 kr. Kezdeté este 8 órakor.

Hajtó vadászat. Gróf Festetics Tassiló keszthelyi vadászterületén a múlt héten hajtóvadászatok voltak, melyekre a gróf meghívta a keszthelyi vezérszerepet vívó egyéneket. Temérdek vad esett zsákmánnyul.

Új tűzoltói laktanya. A nagy-kanizsai új tűzoltó laktanya, melyet a város a régi vásártéren (a közkórház előtt) épített — ha az időjárás így marad — még az őszön be lesz fejezve. Az épület nagyon csinos már is s teljesen felkészülve, szépen fogja diszíteni a közkórház előtti tért. Az építkezés azonban most nem nyer teljes befejezést, mivel az őrtorony csak a tavaszoz fog felállítatni. Ez a rész levén a város legmagasabb tekvésű helye, az új laktanya és őrtorony tűzoltói szempontból egészen mintaszerű lesz.

Iskola szentelés. A veszprémi megyés püspök által Monostor-Apátiban ujonan épített, két tanteremű csinos iskola, valamint az ugyanott diszesen helyreállított tanítói lak felavatása és felszentelése f. hó 6-án volt. A felavatást és felszentelést dr. Palotay Ferenc apátkanonok, pápai praelatus és egyházmegyei főtanfelügyelő végezte.

Halalozás. Hübnér Károly csáktornyai rk. kántor 35 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el f. hó 1-én. Béke poraira!

A nagy-kanizsai iparos ifjuság önképző egyesületnek vigalmi rendező bizottsága alaptökeje javára f. hó 20-án az „Arany szarvas“ vendéglő dísztermében tánc-koszorút rendez.

Az országos tanítói nyugdíj alaphól. Bérczi Mór keszthelyi községi volt tanító özvegye, szül. Kormuth Antonia részére évi 324 frt s 1 kiskoru árvája részére 54 frt segélypénz engedélyeztetett az orsz. tanítói nyugdíj alaphól.

Eresz csatornák készítése. A miniszterium által jóváhagyott építészeti szabályrendeletünk 35. §-a szerint

minden, az utca felé ereszszel bíró ház fémből készült megfelelő széles és kellő lejtéssel alkalmazott eresz csatornákkal látandó el. Az eresz csatornának megfelelő átmérőjű lefolyó csövek alkalmazandók, melyek, ha ez nehézséggel nem jár, az esővizet az árnyékszék csatornába, különben pedig, ahol ez kivihető, a járda alá fektetendő csövek által a föld alatti vagy nyitott utcai csatornába vezetendők. Hiszszük, hogy a jogerős szabályrendelet eme pontjának legközelebbi érvény szerzetetik; mert városunkban még a főbb utcákban is igen sok oly ház van, melyeken az eresz csatornák hiányoznak s az ily házak előtt szokott esős időben a járda oly sáros lenni.

Véres verekedés. November 6-án éjjel Nagy Kanizsa egyik utcáján olyan erős verekedés volt bakák és civilek között, hogy a vértöcsa még vasárnap is látszott a verekedés színterén. A dolog úgy történt, hogy a „Hattyú“ vendéglőben bakák és dézsahölgyek vasárnapi táncot tartottak. Tánc után az egyik dézsahölgy megkérte baka udvarlóját, hogy kísérik haza. Ezek készséggel vállalkoztak, de vesztükre, mert nem messze már várakozott és többed magával lesben állott a leány apja, ki leányát ütlegekkel fogadta. Mikor a bakák egyike védelmére kelt, a kocsis apa társai megtámadták; füleit leszaggatták és véresre verték. Legesodálatosabb a dologban, hogy a bakák télenül nézték társuk veszedelmét. A véresre vert bakát úgy kellett haza szállítani.

A budapesti járványbizottság meleghangú köszönetlevelet intézett a gróf Eszterházy Géza féle angyalföldi cognagyár igazgatóságához a szegénysorsú kolerabetegek között való ingyenes kiosztás céljából rendelkezésére bocsátott kitűnő minőségű cognacért. A hamburgi járványbizottság pedig hivatkozással a gróf Eszterházy Géza féle cognagyár igazgatóságának bebizonyított humanizmusára, következő levélben adott kifejezést hálájának: „A városunkat ért csapás természetesen a szegénysorsukat sújtja legerősebben. Kétszeres jótétemény volt tehát Uraságtok részéről a szegényeket segélyben részesíteni s nemcsak szívre vall ama nagy, 200 palackból álló cognacküldemény, melyet inségeseink és betegeink számára hozzánk juttatni kegyesek voltak. Fogadják elismert kitűnő minőségű és valósággal gyógyhatású nagy cognac küldeményükért meleg hálánkat és azon kívánságunk kifejezését, hogy szép hazájukat a minket ért csapástól óvja meg a mindenható. Legteljesebb tisztelettel: a városi syndicatus megbízásából Rodoff.“

Csak 70 krajcár az ára egy doboznak a patikában, mely Brandt Richard gyógyszerész valódi svájci labdacsaiból 50 szemet tartalmaz. Még mindennapi használatra is elég egy doboz egész hónapra át s így naponként az egész költségünk alig kerül egy pár krajcárba. Ebből látható, hogy a keserűvizek, gyomorcsépek, só-pasztillák, ricinusolaj s mind az a sokféle néven nevezett hashajtó szer sokkal többbe kerül, mint a Brandt Richard gyógyszerész valódi svájci labdacsa, a mellett, hogy ezeket, mint sok ezer elismervény bizonyítja, kelle mes, biztos s ártalmatlan hatásukra nézve semmi más szer nem tudja fölül a gyomor, máj-, epe- s aranyeres bajokban. — Mindig vigyáznunk kell, hogy a valódi, Brandt Richard gyógyszerésztől készített, svájci labdacsokat kapjuk, mert a csalódásig hasonlóan csomagolt, ugynevezett svájci labdacso is vannak forgalomban. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-u. 12.

(Nimród és társa“) Regény két kötetben, írta Ohnet György. A modern francia írók közt Ohnet György az, aki legjobban ért a mesészövés művészetéhez. S talán ebben lehetett föl óriási sikerének nyitja. Mert az olvasó utóvégre is első sorban azt kívánja, hogy az író le tudja bilincselni az ő érdeklődését, lekötöni a figyelmét; ami csak úgy történhetik, ha egyéb kiváló írói tulajdonok mellett eszemiképen is tud önteni a szerző munkájába. Már pedig Ohnetben, amellett, hogy iránya francia könyvedséggel díszesedik és jellemzés dolgában csaknem páratlan, megvan az az adomány is, hogy hőseit nem leírás útján ismerteti meg, hanem az által, hogy mindig megillető részt ad nekik az akcióban. „Nimród és társa“ méltón sorakozik a híres író megelőző legjobb műveivel. Meséje olyan élénk, mint a „Vasgyáros“é, célja olyan szellemes és könnyed, mint „Lise Fleuron“é és jellemzés dolgában túlszárnyalja még „Rameau orvos“ on is. Az „Egyetem Regénytár“ valóban nagy érdemeket szerzett magának, hogy a francia kiadással egy időben közli Ohnet e híres regényét. Kapható Singer és Wolfnernél Budapestben, valamint minden hazai könyvkereskedés útján. A két kötetnek együttes ára piros vászonkötésben 1 forint.

(Új zenemű.) Egy egész fűzet magyar nótá jelent meg Huber Gyulától, a zalamegyei fiatal paptól, kinek dalait immár országjárta éneklik. Blaháné nagyon szereti ezeket a nótákat s zajos hatással énekelt nem egyet a népszínházban. Egyszer B. Fűreden Huber előtt így nyilatkozott a kitűnő művésznő azokról a dalokról, melyek most e fűzetben megjelentek: „Oly szépek e dalok, hogy nem tudom magam sem eldönteni, melyik érdemi meg az elsőseget? Oly mélabúsak szomorú nótái, hogy szinte elfogódom, ha énekelnek. Különösen nagy hatással van rám a Gyöngyvirágos selyemkendő kezdetű dal. Dévaj nótái pedig páratlanok úgy dallam, mint szöveg tekintetében.“ A most megjelent fűzet címe: Csipkerózsika, Blaháné kedvelt dalai. Ára 1 frt 50 kr. és megrendelhető a szerzőnél, Káptalan-tóti, u. p. Gulács, Zalamegye.

Beniczkyne Bajza Lenke válogatott regényei. Magyarország írói közt, még Jókait és Mikszáthot sem véve ki, a legolvasottabbak egyike kétségtelenül Beniczkyne-Bajza Lenke. Az a bámulatos termékenység, melylyel a nagy tehetségű író nő évek óta lankadatlanul bocsátja közre talentumának alkotásait, folyvást nagyobb tért hódított az olvasóközönség legszélesebb köreiben s egészen természetesen látszik, hogy a jeles író nő munkái most már nemcsak egyenként, hanem gyűjteményes kiadásban is megjelennek. Kevesen vannak, a kik a modern társadalmi életet úgy ismernek, mint Beniczkyne-Bajza Lenke s még kevesebben, a kik oly üde közvetlenséggel tudnának róla képet festeni, nem egyet, nem kettőt, hanem egész sereget. Ez új vállalat tehát,

melyet a Singer és Wolfner kiadó cég „Beniczkyne-Bajza Lenke válogatott regényei“ cím alatt megindít, biztos sikerre számíthat. Mindjárt az első regény („Nyoma vesztett“), melylyel a gyűjtemény kezdődik, egyike az író nő legszebb alkotásainak. Jellemzéseinek bizossága és határozottsága, mesészövésének ügyessége és leleményessége együtt oly érdekessé teszik e regényt, hogy Beniczkyne legsikerültebb művei közé kell sorolni, mert megvan benne az, a mit a modernizáló írók szinte félve kerülnek, de a mit az olvasók legnagyobb része megkíván: az érdeklődésnek folytonos fenntartása és fokozása mindvégig, míg utoljára a mesteri kézzel bonyolított esemény mintegy önmagától megoldódik. Valóban élvezetes megfigyelés az, hogy mint tudja az író nő művészetét mindjárt az első lapoktól fogva lekötöni a figyelmet s milyen egyszerűeknek látszó eszközökkel tudja a rokonszenves érdeklődést egyre nagyobbá és bensőbbé tenni. Ha hozzáteszszük még, hogy Beniczkyne regényeit a legnagyobb nyugalommal veheti kezébe a művelt közönség s adhatja kezébe serdült leányainak is, ezzel nem mondunk újat, csak Beniczkyne-Bajza Lenke tisztá, fennkölt nőiségének hódolunk. Beniczkyne regényeit a Singer és Wolfner budapesti könyvkiadó cég adja ki igen diszes kiállítású fűzetekben, Linck Lajos rajzaival. — Egy-egy négy ives fűzet ára 25 kr. Minden két hétben egy fűzet jelenik meg. A válatra, mint a fűzet borítékján látnak, előfizetni is lehet és pedig 6 fűzetre 1 frt 50 kr., 10 fűzetre 2 frt 50 kr., 20 fűzetre 5 frt-ával. Előfizetés esetén bérmentve küldi a fűzeteket a kiadó-hivatal.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 6 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is póstaber- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító **selymgyára Zürichben.** Minták posta fordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **UDVARDY IGNÁC.**

3421/1892. sz.

Arverési hirdetemény.

A sümegei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy özv. **Berki Jozsefné** végrehajthatóan ifju **Berki Jozsef** végrehajtást szenvedő elleni 6 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sümegei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, Csáfordi község határában fekvő, a csáfordi 127. sz. tjkvben + 417. hrsz. a. ifju Berki Jozsef tulajdonánál felvett ingatlanra 615 frtban, a csáfordi 125. sz. tjkvben + 415. hrsz. a. Berki Jozsef és neje Gábor Borbála tulajdonánál felvett ingatlanból Berki Jozsef tele részbeni jutalékára 283 frtban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a tenebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi november hó 30-ik napjának delelőtt 10 órakor** Csáfordon, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 61 frt 50 krt, 28 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság. Sümege, 1892. évi augusztus hó 13.

Szalay, kir. aljbíró.

ad/4141. p. 1892.

Hirdetemény.

Alulírott kiküldött törvényszéki bíró által közzé tétetik, miszerint Zalamegye **Cséb** község volt urberesei a 4249—4317/p. 1891. sz. trvszki végzéssel megengedett legelő és erdő felosztási ügyben az osztályozási illetve becslési és elhelyezési egyességnek hitelesítését kérték, a mely kérvényre az országos érdekeltek meghallgatása céljából tárgyalási határnapul az **1892. évi november hó 29-ének d. e. 9 órájára** a helyszínére Cséb községbe, a községbíró házához kitűzetett, s ennél fogva felhivatnak mindazok, a kik ezen ügyben érdekeltek, hogy a fenti helyen és napon annál is inkább megjelenjenek, mivel elmaradásuk esetén érdekeik dr. Szigethy Elemér ügyvéd, kirendelt ügygondnok által fognak képviseltetni.

Zala-Egerszegén, 1892. nov. 12.

Nagy Géza
kik. kir. trvszki bíró.

Ügynök kerestetik.

Egy bécsi gyári raktár

értelmes, előkelő köröket ismerős egyént ügynökül keres Zala-Egerszeg és vidékére.

Szives ajánlatok „Jövődelmező szolgálat” cím alatt a „Zalamegye” szerkesztőségéhez küldendők.

Butorraktár.

A m. t. közönség előnyét véltük azon körülmény által előmozdítani, midőn egy kiváló, izlésteljes

butorraktárt

rendeztünk be.

Pótolunk esetleg ez által egy hézagot, melyet a n. é. vevőközönség eddig nélkülözött.

Elveink eléggé ismeretesek, sem hogy ezen új üzletágnál ezeket újonnan esetelnünk kellene, s így csak bátrak vagyunk szükség esetében minél számosabb látogatásért esedezni.

Z.-Egerszeg, 1892. május hóban.

Kiváló tisztelettel

Heinrich W. és L.

Házeladás.

Zala-Egerszegen, a kaszahi utcában levő házam, mely áll egy bolt helyiség, egy utcai, két udvari szoba, konyha, kamara és melléképületből és amely ház jelenleg részben

mészárszékül és korcsma helyiségül szolgál, szabad kézből, örök áron, minden órán eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt alulírott háztulajdonos.

Zala-Egerszeg, 1892. nov. 10.

Krosetz István

Gyógyfürdő bérbeadás.

Hévíz gyógyfürdő Keszthely mellett Budapesttől 4, Bécstől 8, Kanizsától 1 órai vasúti távolságban

hosszabb időre bérbeadandó.

Ezen 29 R. foknyi természetes melegvízű iszapos hővíz kiűnő gyógyhatásának bizonyult

csusz, köszvény, mirigyos bántalmak, lobos kórok utáni izzadmányok (Exsudate), csontszu és különféle bőrbetegségek ellen.

A bérbeadási feltételek betekintheők Keszthelyen

gróf Festetics Tassilo ur Ó Excellentiája jószágigazgatóságánál.

(Közvetítők kizárva.)

Aranyérmek, díszoklevél és díszkereszt.

A Gróf Esterházy Géza-féle cognac

orvosi tekintélyek által ajánlva felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a * * * * cognac,
mely mindenütt kapható.

Cognacunk idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül francia mód szerint **tiszta borból** készül s ezért **kitűnő óvószert**

kolera

és más járványos betegségek ellen.

Központi iroda:

Budapest VI. ker. külső-váci u. 23.

Lipce, Bordeaux, Paris, Nizza és Berlin.

Csak akkor valódi, ha a sárga dugón ez az égetett felírás van: Gróf Esterházy Géza.

Szakértő vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacokkal tekinthető.

4069/tk. 1892. szám.

Ujabb árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatóan Galacz Teréz ugyanis mint Galacz István és dr. Szigethy Elemér ügyvéd, mint az esetleg még létező ismeretlen örökösök ügygondnoka végrehajtást szenvedő elleni 11 frt hátralékos követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbíró területén, a dobri-i 230. sz. tjkvben Galacz Teréz és Galacz István kiskorúak nevén álló: 1. sor 67/a. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 403 frtra becsült, 2. sor 754. hrsz. a. foglalt, az adó alapján 670 frtra becsült ingatlanokra az árverést 403 frtban és 670 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi november hó 28-ik napjának délelőtt 10 órakor Dobri községben a község hazánál megtartandó nyilvános újabb árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 frt 30 krt és 67 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Alsó-Lendva, 1892. évi szeptember hó 2 án.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Szirmay, kir. aljbíró.

Tisztán kölcsönös.
Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a
biztosítottak javára esik.

The Mutual

new-yorki életbiztosító társaság
alapított 1843.

826 millió frank

biztosítéki alapjával

a legnagyobb pénzintézet
a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb
és legelőnyösebb módokat szerint.
Prospectussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál

a vezérigazgatóság Magyarország
és a szomszéd tartományok részére.

Budapest, Bécsi-utca 5. sz.

Főügynökség Zala-Egerszeg és vidékére Fenyvesi Miksánál Zala-Egerszegen.

Ki a test egészségére és szépségére súlyt fektet,
az használja:

Popp J. világhírű különlegességeit, u. m:

Dr. Popp-féle Anatherin-szajviz a legjobb és legkedveltebb szajviz a világon.

Dr. Popp fogpora és fogpasztája a legjobb és legkedveltebb fogtisztító szerek.

Popp-féle violet-soap csodálatos illattal, tisztaságával és finomságával a legkedveltebb toilette-szappan.

Poudre Popp a legfinomabb és legjobb arcor éjjelre és nappalra (fehértörzsa és rachel-szinben.)

Popp-féle Odaline des indes Indiából importálva, a legjobb durva vagy felrepedt bőr ellen. jobb mint gycerin.

Popp-féle Excelsior (Hair Wasch) kedvelt hajmosószert mely a korpa képződést teljesen megakadályozza.

Eau de toilette Popp. Fzen toilette-víz üdítőleg, enyhítőleg hat, használata szinte nélkülözhetlen.

Damara és Essence of Coelolina. Mindkét illatszert, mint különös tulajdonságát, ajánlhatjuk.

Essence concentrée Damara-t, melynek az odeur rendkívül kedves bouquet-t képez és az Essence concentrée Coeliginált-t, orchide-éből nyerve, általam preparálva, hathatós kellemes illattal.

Extraits concentrées harangvirágja, Heliotrope blank-ja, Marechal Niel rózsája, Aranylioma, Peau d'Espagne-ja.

Popp Lilas blancja. (Weisser Flieder.) Popp májusi gyöngyvirága, Popp Cyclamenja, Popp Orosz EAU de Cologneja.

Dr. Popp hajfestőszerét. A dr. Popp féle Eau Japonaise gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna hajat a legsötétebb feketére színezzé, a Fontaine Jouvence pedig arra nézve, hogy sötétes hajat szőkére vagy aranyzőkére változtasson. Teljesen ártalmatlan.

Gyártmányaim vásárlásánál mindig tessenek figyelni a cégre:

POPP J. G.

cs. és kir. osztr. és görög kir. udv. szállító Bécsben. I. Bognergasse 2. Páris és New York.

Kapható: Zala-Egerszegen: Kaszter Sándor és özv. Unger Domokosné gyógyszerüzaraiban, Ján Ferenc és Rosenthal L. kereskedéseiben. Keszthelyen: Braun C. Szent-Gróthon: Botty Péter. Sümegyen: Stamborszky L., Alsó-Lendva: Fuss T. gyógyszerüzaraiban. Ugy szintén Magyarország minden gyógyszerüzarában, gyógyfűszer és illatszert kereskedéseiben.